№. 252. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zondag en Maandag den 21 en 22 October.

DE NATIE SPREKE!

Te midden van den staalsstorm, welke nu reeds twee jaren over *Nederland* gewoed heeft, hebben zich telkens verblijdende teekenen vertoond, geschikt om den moed te bevestigen en de geestdrift op te wekken. Telkens als er gevaren dreigden of het geduld op de proef werd gesteld, werd de natie opgewekt om de hooge stemming harer Vaderlandsliefde ten toon te spreiden. Wie denkt hierbij niet aan die drommen van Vrijwilligers uit alle standen, onder de wapenen staande aan de grenzen; aan die stroomen van geschenken, om strijd aangedragen naar de schatkist van den Staat; aan dat vuur, in aller harten ontstoken, bij den heldendood van VAN SPEYK; aan dat onvergetelijk tooneel, toen de overwinnaar van *Hasselt* en *Leuven*, voor het paleis te *'s Gravenhage*, op de handen der menigte Zijnen Koninklijken Vader in de armen werd gedragen. Met achting en eerbied staarden de volken op ons, en niet wangunstige oogen zagen onze vijanden den volksgeest zich ontwikkelen en steun geven aan de krachtvolle houding van het Bestuur. Het is nu duidelijk voor ieders oogen, dat *Nederland* onverwinnelijk is, zoo lang het volk, door éénen geest bezield, op het schild der vrijheid, aan *Europa*, als een sprekend blazoen, die vastgesnoerde pijlen kan vertoonen, in den forschen klaauw van den Oud Hollandschen leeuw. Die eensgezindheid te ontbinden, en hetmelijk de zaden van tweedragt in ons midden te strooijen, zal, wij kunnen er naauwlijks aan twijfelen, eene der kunstgrepen zijn, door onze vijanden in het werk gesteld, om hunne heillooze oogmerken te bereiken. Hebben wij niet reeds gehoord dat Fransche zendelingen zijn afgezonden, om zich onder ons te verspreiden? Zouden zij komen, gelijk zij voorgeven, om de algemeene denkwijze te onderzoeken? of zouden zij misschien dezelfde Sirenen-zangen komen aanheffen, welke de ongelukken van 1795 hebben voorbereid? Doch, om het even: hetzij, dat de denkwijze der natie zich nog niet luid en duidelijk genoeg geopenbaard hebbe, en hun, die daaromtrent twijfelen, een antwoord moet gegeven worden; hetzij dat er oproerjers en twiststokers moeten geweerd worden; hetzij eindelijk, dat de geweldenaars van *Europa* de kracht moeten leeren kennen, welke zij hier te bestrijden zullen vinden: wij oordeelen het, in deze oogenblikken, de hachelijkste, waarin wij nog zijn geweest, van het allerhoogste belang, dat de Natie spreke; dat zij op nieuw toone, dat de spreuk harer Vaderen: *Eendragt maakt Magt*, nog steeds de hare is; dat zij openlijk verklare, in volkomene zamenstemming met onzen geëerbiedigden Koning, gereed te zijn, voor de handhaving van haar volksbestaan alles ten offer te brengen.

Het is deze overweging, welke ons noopt de aandacht onzer lezers te vestigen op eene kennisgeving, geplaatst in de Staatscourant van gisteren, alwaar wij, bij het vermelden van eenige giften, wedijverig ten behoeve van het Vaderland gedaan, ook het volgende lezen: » *Van L. te T. als gave voor het Vaderland, vier* » *kwart-kisten zwarte thee ter verkwikking van deszelfs wakkere ver-* » *dedigers, zich in Hospitalen bevindende, tevens als blijk, dat men* » *de vaste houding, van het Bestuur toejuicht en gaarne wil bijdra-* » *gen, om deszelfs kracht te versterken.*"

Gelukkig denkbeeld inderdaad, in deze oogenblikken eene nieuwe reeks, als het ware, van vrijwillige geschenken op het altaar des Vaderlands te openen, niet alleen, om in veelvuldige behoeften tot 's lands verdediging en tot onderhoud of verkwikking des legers te voorzien, maar ook, en wel vooral, opdat iedere gift *een blijk* zij, *dat men de vaste houding van het Bestuur toejuicht, en gaarne wil bijdragen, om deszelfs kracht te versterken.* Mogt de gegeven wenk door velen verstaan worden! Mogten allen, deze van zijnen voorraad, die van den arbeid zijner handen, anderen van hunnen rijkdom of spaarpenning, wederom iets afzonderen om aan landgenoot en buitenlander een bewijs te geven, dat allen zich aansluiten aan den Vorst, die met vasten tred voortgaat de eer en het belang van *Nederland* te handhaven.

Ook met de kleinste gift kan dit doel bereikt worden. Het zou een verbiedwaardig schouwspel zijn, ontzagverwekkend voor *Europa*, het gansche volk aldus te zien wedijveren in vaderlandsliefde, onderling zich opwekken tot eendragt en standvastigheid, en, als uit éénen mond, zijnen Koning toeroepen: » Geliefde Vorst! Uw oog » is op God gevestigd, ons vertrouwen is op U; gij kunt rekenen » op ons. Uwe Voorvaderen hebben met de onze de grootste ge- » varen getrotseerd: wij zijn bereid met U hetzelfde te doen. Wij » zien, dat uwe kloeke hand met vastheid het roer houdt, zie, » uw Volk zal voortgaan zijnen pligt te doen; en zoo zullen wij, » onder Gods zegen, het Schip van Staat door den bulderenden » orkaan in de haven der behoudenis brengen, waar *Europa* ons » met vree zal begroeten, en welvaart en aanzien ons deel zullen » weêen."

Mogt de uitdrukking dezer gevoelens weerklank vinden in veler harten, en het voorbeeld van den edelmoedigen Vaderlander te *T.* algemeen worden nagevolgd ter bemoediging van den Koning, ter beschaming onzer vijanden en tot redding van het Vaderland!

LATERE BERIGTEN DER COURANT

van Zaturdag den 20 October,

behelzende de laatste *Fransche* en *Belgische* Nieuwsmeldingen, benevens de *Fransche Beursprijzen* van den volgenden dag.

BELGIE.

BRUSSEL, den 19den October.

Ofschoon de heer *de Meulenaere* gisteren te Brussel is aangekomen, zijn echter de ministeriele schikkingen nog tot geene rijpheid gekomen. De portefeuille van financiën moet eerst aan de heeren *Legrelle* en *Kauffman* zijn aangeboden geworden, doch beide moeten geweigerd hebben. En het departement van oorlog heeft men den heer *Wijpels*, tegenwoordig administrateur met het personeel belast, tot minister tijdelijk willen verheffen; de fransche generaal *Evain*, zou, als directeur generaal, zoo als van zelve spreekt, het roer echter in handen hebben blijven houden. Naar men zegt, heeft de heer *de Brouckere*, ofschoon weigerende zelf eene portefeuille te aanvaarden, in de onderscheidene combinatien veel de hand gehad. Volgens een ander gerucht, eindelijk, dat gisteren avond in ontoop was, zouden de heeren *Raikem* en *de Theux* op nieuw bereidvillig hebben hunne posten te behouden, zoodat de zoogenaamde ministeriele hervorming nog wel op niets kan neerkomen.

— Sedert twee dagen worden wij op nieuw door gerachten, door gissingen gefolterd: de gevoelens verdeelen, men wil zelfs beweren, dat Engeland, welk zoeven nog zijne vloot aan Frankrijk aanbood, thans verklaart, dat het zich verzet tegen alle gewapende tusschenkomst in onze aangelegenheden van de zijde van Frankrijk, ja zelfs tegen elken aanval van den kant der Belgen; en men vindt lieden, die zulks voor echt houden, omdat men het zwaarder eer dan het goede gebruik. Wij zouden voorzeker ons niet onthouden kunnen van elke discussie, van alle redenering hieromtrent; men moet het wel moede worden. (*Emancip.*)

De *Courrier*, de londensche berigten van den 18den mededeelende, maakt zijne lezers nogmaals opmerkzaam, op de artikels van den *Morning Herald*, als ook op den inhoud zijner londensche correspondentie, die hem aan te twijfel trekken en voor onwaarschijnlijk houden, dat het met de engelsche expeditie naar de Schelde ernstig gemeend zoude zijn.

— Morgen zullen de troepen het kamp te Diest verlaten. Men zegt dat de koning bij het opbreken zal tegenwoordig zijn en bij die gelegenheid de troepen in oogenschouw nemen. De verdere bestemming van het leger is nog niet bekend.

— Men meldt ons, dat de Hollanders den polder Bewesten Eede, tusschen Aardenburg en Sluis, geinundeerd hebben. (*St. des Flandres.*)

De heer *van Bommel*, bisschop van Luik, is gisteren aldaar aangekomen, en bij den minister van justitie afgestapt.

ANTWERPEN, den 18den October.

Het schijnt, dat er bevelen zijn gegeven of gegeven zullen worden, om het vee uit de polders, die voor inundatie vatbaar zijn, te doen wegvallen. (*Journal d'Anvers.*)

— Onze troepen die sedert lang het fort St. Marie (*hetwelk werd, op den 6den Augustus, 1831, door onze* [illegible] *en saldaten stormenderhand vermeesterd*) hebben in den nacht van eergisteren er weder bezit van genomen, en het terstond gaan versterken. De mineurs, eergisteren van hier vertrokken, arbeiden aan de werken, om het te worden verzekerd door het fregat zoude kanonneer beheer, die voor het fort geankerd liggen. Men kan, met behulp van verrekijkers, de arbeiders van onze kaden zien. (*Phare.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, den 17den October.

De *Moniteur* van heden deelt eene circulaire van den minister *Guizot*, aan de inwijgingen van hooger onderwijs, waarin de aanmerkenswaardigste inrichtingen omtrent den staat van het openbaar onderwijs in 't algemeen gevraagd worden, en ten slotte gezegd wordt, dat het bestuur ook in deze zoo veel mogelijk tot de volmaaktheid

wil naderen, doch daartoe vooraf dit gewigtig onderwerp tot in al deszelfs bijzonderheden wenscht te leeren kennen.

Voorts zegt men, dat er nog eene bijzondere circulaire aan de prefecten is verzonden, met uitnoodiging, om door een naauwkeurig verslag, den openbaren geest, die in hunne departementen heerscht, aan het ministerie te doen kennen, en tevens de verbeteringen op te geven, die aldaar in het een of ander vak konden gemaakt worden en tevens geschikt zouden zijn, om voordeelig op het gevoelen der bevolking te werken.

— De Belgische gezant *Lehon* heeft dezen morgen eene langdurige conferentie met den Engelschen gezant, lord *Granville*, gehad. Voorts is een der adjudanten van den minister van oorlog met depesches naar Brussel vertrokken.

— De maarschalk *Gerard* wordt heden in de hoofdstad verwacht; men meent dat het ministerie hem ontboden heeft, om de operatien van het Noorderleger te beramen, indien namelijk de mogendheden, ter vergelding onzer gehoorzaamheid aan hunne bevelen, ons den intogt in België gelieven toe te staan. *(Temps.)*

— De *Messager* verzekert heden, dat luidens nadere ontvangene berigten, de tijdingen door de engelsche dagbladen, omtrent het verzeilen eener vloot naar de Schelde, geheel voorbarig zijn geweest, want dat het engelsch gouvernement, vóór de aankomst van den heer *de Talleyrand*, geen besluit dienaangaande had genomen.

— Het officiele dagblad van Madrid van den 3den dezer, heden alhier ontvangen, bevestigt volkomen, dat het spaansch ministerie eene geheele verandering heeft ondergaan. H. M. de koningin is gedurende de ziekte des konings, tot regentes benoemd. Het bestuur der buitenlandsche zaken is aan den heer *Zea Bermudez*, dat van oorlog aan den generaal *Monet*, van marine aan den vice-admiraal *Laborde*, en van financien aan dom *Encimo* en *Pindsa* opgedragen. Voorlopig zal het ministerie van buitenlandsche zaken en marine door dom *Francesco Ulloa* worden waargenomen. Voorts heeft de regentes als een der eerste maatregelen van haar bestuur gelast, dat de universiteiten zouden hersteld worden, dat alle gevangenen wegens staatkundige misdaden werden in vrijheid gesteld, en zag men daarenboven eerstdaags eene algemeene amnestie voor de uitgewekenen te gemoet.

— De gewezene hertog *Karel van Brunswijk*, die sedert eenige dagen zich te Orbe in Zwitserland ophoudt, is van daar den 7den dezer verdwenen, zonder dat het iemand bekend is, waarheen hij zich heeft begeven.

— De fondsen waren heden (17 *October*) genoteerd: de 5 pCt kont. 96,20; op tijd 96,15; de 3 pCts kont. en op tijd 68; Nap. renten kont. 81,30; Sp. perp. 37⅛; Cortes niet genoteerd; Lecning 1832: 96,85 kont. en op tijd.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, den 20sten October.

Gisteren is de commissie tot het opstellen van een adres aan den koning vergaderd geweest en zal heden ochtend, na nogmaals bijeengekomen te zijn, haar verslag in comité-generaal uitbrengen.

— Gisteren heeft Z. Exc. de minister van financien zich, in eene hofkoets gezeten, van een escorte te paard vergezeld, naar het hotel der Staten-Generaal begeven en heeft aan de Tweede Kamer, in eene openbare zitting, de voordragten van wetten, ten getale van 12, op last van Z. M., aangeboden, welke strekken moeten zoo ter verzekering van de dienst in 1833, als om te voorzien in de buitengewone oorlogsuitgaven, welke het gevolg zijn van den zamengestelden staat van zaken waarin wij verkeeren. Alleen het besef van hooge noodzakelijkheid heeft de regering den moed gegeven, om de lasten der natie tot eene hoogte op te voeren, die het behoud van ons aanwezen en van 's lands onafhankelijkheid gebiedend vorderen. De vorm, bij die ontwerpen in acht genomen, vereischte geene bijzondere toelichting, daar het die is, welke tot dus verre gevolgd, door de kamers goedgekeurd en verlangd en als de meest geschiktste geoordeeld is. Het *eerste* ontwerp, dat alzoo in aanmerking komt, is de begrooting van gewone staatsuitgaven voor het volgend jaar, ten bedrage van ƒ 49,385,849,26, als: Huis des Konings ƒ 1,425,000; de secretarij van staat en de hofbegrooting ƒ 572,840; dep. van buitenlandsche zaken, ƒ 590,200; justitie ƒ 1,150,000; binnenlandsche zaken ƒ 3,103,309; der zaken van de hervormde kerk enz. ƒ 1,330,000; roomsch katholijke eredienst ƒ 400,000; marine ƒ 6,500,000, financien ƒ 21,621,484,41, oorlog ƒ 12,100,000, nationale nijverheid en kolonien ƒ 587,015,85, en alzoo te zamen ƒ 49,385,849,26. Voor onvoorziene uitgaven zal ƒ 500,000 aan den Koning worden verleend. Hoezeer dus het bedrag dezer begrooting schijnbaar dat van het tegenwoordig jaar met ƒ 692,205 te boven gaat, moet men er bij in aanmerking nemen, dat daarop voorkomen *en* de renten van de nieuwe in ons rijk gemaakte staatsschuld *en* de uitgaven voor het departement der Nijverheid, bij de begrooting van dit jaar weggelaten. Dit in overweging nemende, zal men bevinden, dat van de 4 millioenen in december jl. van de staatsbegrooting door den Koning afgevoerd, bijna twee millioen zijn bezuinigd geworden, hetgeen tot een nieuw bewijs verstrekt dat het de ernstige begeerte der Regering is, op den ingeslagen weg van bezuiniging voort te gaan.

Het *tweede* ontwerp betreft de middelen tot bestrijding der staats-uitgaven voor het tegenwoordig jaar, waarop thans ook voorkomen, accijnzen op turf, steenkolen, brandhout en gemaal en welke middelen thans; blijkens de raming, zeer wel in verband met de uitgaven staan.

Het *derde* ontwerp houdt de vaststelling der grondbelasting voor 1833 in, waarvan de hoofdsom zal bedragen ƒ 8,426,177. Drie vierde gedeelten of ƒ 6,319,632,75 zal over de provincien worden omgeslagen op de gewone wijze, en een vierde ƒ 2,106,544,25, naar de uitkomsten van het kadaster.

Het *vierde* ontwerp houdt wijzigingen in, in de personele belasting, en is grootendeels gelijk aan dat bij de kamer aanhangig; doch waarbij het tarief voor deuren en vensters is verminderd; bij het mobilair is schier algemeen de schatting verordend, het dienstbodengeld is verminderd en daarvan wordt vrijdom verleend voor die huisgezinnen, welke bij 5 kinderen of meer, slechts eene vrouwelijke bediende bezitten, en waarin de belasting op de paarden eindelijk verminderd en restitutie voor die van weelde gegeven wordt, wanneer zij voor 1°. november worden afgeschaft.

Het *vijfde* ontwerp houdt eenen nieuwen accijns op den turf in. Er is zoo veel mogelijk aan de bedenkingen te gemoet gekomen die daartegen bij de laatste voordragt waren ingebragt, en men, heeft de aanmerkingen destijds gemaakt, rijpelijk onderzocht en, na overleg met deskundigen, daaraan zoo veel mogelijk te gemoet gekomen.

Het *zesde* ontwerp betreft den accijns op de steenkolen, dat maar weinige veranderingen ondergaan heeft.

Het *zevende* ontwerp van wet stelt een accijns voor op het brandhout, die als nu mede is opgenomen; zullende die alleen in de groote steden worden geheven, terwijl ten platte lande, billijkheidshalve, eene verhooging van het haardsteden geld daarvoor zal worden betaald.

Bij het *achtste* ontwerp wordt een accijns op het *gemaal* voorgedragen. De behoeften der schatkist maakt het de regering tot pligt, tot dit middel ook hare toevlugt te nemen. In de plaatsen waar een accijns daarop gelegd is, zullen wel vele andere middelen als plaatselijke belastingen kunnen worden geheven, welke als landsbelasting minder doelmatig of uitvoerbaar zijn zouden. Men heeft de voordragt meerendeels uit de bepalingen der wet van 1822 zamengesteld, die wet gezuiverd van de gebreken en noodelooze kwellingen, welke de ondervinding heeft doen kennen. De accijns zal niet bij de maat, maar bij het gewigt worden geheven.

(Ten aanzien der andere middelen zeide Z. Exc. hoofdzakelijk, dat dat op de suiker geenszins aan de verwachting beantwoordde en, en in den loop der zitting daarop zoude moeten worden teruggekomen, dat de accijns op de zeep, doel scheen te treffen en dat de opbrengst tot dus verre het geraamde had overtroffen; en dat de registratie-wet te kort in werking was, om daarvan veel te kunnen zeggen, doch dat het scheen, dat ook de nieuwe wet te dien aanzien aan het doel zou beantwoorden, namelijk vermeerdering van opbrengst, zonder de belastingschuldigen te zwaar te drukken.)

Het *negende* ontwerp strekt tot inkoop en aflossing van schuld in 1833, dat voordelijk van denzelfden inhoud is als de wet voor het loopende jaar goedgekeurd. De omstandigheden derzelfde gebleven zijnde, heeft men gemeend daarin ook geene verandering te moeten brengen en ook dit jaar de dotation, dan het amortisatiesyndicaat te verstrekken, ook het volgende jaar daarbij niet te doen voorkomen.

De minister lag nu over de rekeningen en staten der begrooting van uitgaven tot 1831 en der middelen gedurende de 4 laatste maanden van 1831 en der vier eerste maanden van 1832, benevens de staten der in 1831 in ons rijk in- en uitgeklaarde schepen.

Het *tiende* ontwerp stelt beschikbaar de nog overige sommen van de oorlogsuitgaven in dit jaar: als voor marine ƒ 572,274,47, voor financien ƒ 5,032,258,06, en voor oorlog ƒ 5,290,683,34; te zamen ƒ 5,290,683,34. De noodzakelijkheid om die gelden aan te vragen, zal wel door niemand, zegt de minister, betwijfeld worden.

Het *elfde* ontwerp is van denzelfden inhoud als de wet van 4 januarij dezes jaars, stelt voor oorlogsbehoeften in het volgend jaar vast, eene som van ƒ 45,242,262,99, als voor marine ƒ 3,435,646,86, voor financiën ƒ 10,064,516,13 en voor oorlog ƒ 31,744,100.

De helft der sommen voor oorlog en marine worden wederom reeds dadelijk beschikbaar gesteld, terwijl de andere sommen afhankelijk blijven van de toestemming der staten-generaal. De minister zeide, dat men het bedrag der uitgaven niet heeft kunnen verminderen, daar het personeel der vloten en legers aanzienlijk bij ons vermeerderd is en de verdere uitbreiding onzer strijdkrachten, geene besparing op die sommen, willen zij doel treffen, verooorlogen.

Eindelijk worden in het *twaalfde* ontwerp de middelen aangewezen, om in die buitengewone uitgaven te voorzien en wel op de navolgende wijze: Er zal één nieuwe inschrijving op het tweede grootboek der nationale schuld, tot een kapitaal van ƒ 93,500,000 worden geopend. De nieuwe schuldbrieven zullen 5 pCt. rente

geven. Er zullen 31,100 aandeelen daarvoor worden uitgegeven, ieder van *f* 3000, en ook kleinere aandeelen zullen genomen kunnen worden. Jaarlijks zal in overweging genomen worden, welke som daarvan zal kunnen worden afgelost. De fournissementen in vijf termijnen zullende moeten plaats hebben, en wel de laatste op 15 December 1833, zullen kunnen geschieden: 1° in gereed met *f* 2,550; 2° in obligatien van 5 pCt. of oorlogslasten, van *f* 1000, met eene bijdrage in geld van *f* 1500, en 3° in obligatien van 6 pCt., van *f* 1000, en eene bijdrage in geld van *f* 1430. In de leening zullen worden uitgegeven recepissen in blanco en certificaten in naam of in blanco. Deze laatste zullen voor de in gereeden gelde gestorte sommen worden afgegeven, om in de verpligte heffing te kunnen dienen. Wanneer daartoe niet behoeft te worden overgegaan, zullen de certificaten in de maand Januarij 1834, voor 1 pCt. worden ingetrokken. Bij mislukking of niet geheele volkoming dezer eerste leening, zal er worden overgegaan tot eene tweede leening, die op minder voordeelige voorwaarden zal plaats hebben, en waarbij de fournissementen alleen in gereeden gelde zullen moeten geschieden. De Regering behoudt zich uitdrukkelijk voor, om, in geval gedurende de beraadslagingen over deze wet, de omstandigheden mogten veranderen, de geldelijke bijdragen in de eerste leening te verhoogen. Indien ook deze leening niet het vereischte bedrag in geld zou opbrengen, zou er worden overgegaan tot eene verpligte heffing, die in het tweede gedeelte der wet vervat is, en in allen deele gelijkluidende is aan die in dit jaar uitgeschreven, doch niet ten uitvoer gelegd.

De minister zeide ten slotte, dat de schatkistbiljetten niet in de leening zouden worden aangenomen, omdat het bedrag van dit papier tot op beneden de 10 millioen is verminderd, waarvan nog de helft in 's rijks kassen in omloop is.

Dit is nu het geheele zamensel van de uitgaven en der middelen voor het volgend jaar. Z. Exc. legt de voordragten en ontwerpen, meerendeels van memorien van toelichting vergezeld, met vertrouwen aan de kamer over. Met de medewerking der kamers, hoopt de Regering alle moeijelijkheden te boven te komen, en te behouden al wat dierbaar is. Met eendragt en moed behoeven wij voor niets te vreezen, maar blijven wij, met de hulp van de Almagt, vaststaan en zullen de regtvaardige zaak van Nederland tegen ontrouw en geweld handhaven en met goed gevolg bekroond zien.

Na de voordragt dezer ontwerpen, verliet Z. Exc. de vergadering, die onbepaald gescheiden werd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 19den October.

Niets is er, naar men verzekert, in den loop van gisteren omtrent de ministeriele combinatie vastgesteld kunnen worden; de *Moniteur* van heden zal er alzoo nog niets van zeggen. (*Mémorial.*)

— Men houdt zich in de omstreken van Antwerpen ijverig bezig, met het kappen van hout voor schanskorven, welke men vermoedt dat voor de belegering der citadel moeten dienen. (*Id.*)

— De gekwesten van September hebben aan den koning een verzoekschrift ingediend om, in geval van vijandelijkheden, tot eene kompagnie te worden geformeerd en eene afzonderlijke uniform te dragen.

— In de londensche correspondentie van den *Courrier*, van den 14den, wordt voor stellig verzekerd, dat al hetgeen de engelsche bladen van eene expeditie naar de Schelde zeiden, niet meer dan eene klucht was, gelijk aan die van het vorig jaar, toen dezelfde bladen, onder het weidsche hoofd reeds van: *Engelsche vloot naar de Schelde gezonden* et afzonderlijke artikels aan toewijdden, terwijl zij slechts de aankondiging, onder het rubriek van andere weinige beteekenende berigten gebragt, veeleer een onderwerp ter overweging scheen, eene onderstelling aan het oordeel prijs gegeven.

Het ware doel van lord *Palmerston*, — wordt in deze correspondentie voorts gezegd, — was tusschen het whig- en tory gevoelen door te zeilen ten einde de aanstaande vereeniging van een nieuw parlement; het was alzoo gemakkelijk te gissen, dat hij minder voor dat tijdstip dan zulk een beslissenden staatkundigen stap zou overgaan, als eene expeditie naar de Schelde is. Doch al viel ook het nieuw parlement in den geest der whigs uit, dat trouwens nog te betwijfelen valt, toch zou alles zich nog maar enkel tot demonstratien bepalen; want evenmin lord *Palmerston* als de doctrinairen wilden den oorlog en zouden nimmer iets doen, wat tot dezelfs uitbreiding onmiddellijk hoe aanleiding geven. Bovendien moest nog worden opgemerkt, om den toestand van lord *Palmerston* wel te kennen, dat thans de hoofden der tory-partij gaarne eene engelsche expeditie tegen den koning van Holland zagen afgezonden, het zekere vooruitzigt hebbende van het ministerie omver te werpen, zoo het met een oorlogs-budget voor het parlement verscheen. Twee maanden volharding van den koning van Holland waren tot bereiking van dit doel genoegzaam; en tot twee of zelfs vier maanden lang vol te houden, op een tijdstip en in een jaargetijde, waarin het zeer gevaarlijk was de hollandsche kusten te naderen en weinig handelvaartuigen aankwamen, gingen in geenen deele de magt des konings van Holland te boven of zouden zijn besluit doen wankelen.

Zoo men meer wilde, om het bovenstaande voor waar te houden, had men slechts te bedenken, dat de helft der engelsche fondsen in handen der Amsterdamsche kapitalisten was, en dat de kanselier van den exchekeur gewis de laatste niet zou zijn, om de staatkunde van lord *Palmerston* ten opzigte van Holland te omhelzen. Men moest ten slotte niet uit het oog verliezen, dat al dat oorlogzuchtig geschrijf van den *Times* en den *Courier* zich best lieten verklaren door de omstandigheid, dat de uitgever van den *Courier* dagelijks bij den heer *van de Weijer* kwam, en de heer *Barnes* van den *Times* aan al die lier wilde aanhooren de verzekering gaf, dat hij dat kleine mannetje voor een groot diplomaat hield!

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den October.

Z. K. H. de grootheertog van Baden is voor eenige dagen van eenen togt door zijne staten te Karlsruhe teruggekeerd, en heeft te dier gelegenheid op onderscheidene plaatsen de oventuigendste bewijzen ontvangen, dat de bevolking, even als vroeger, op 't innigst aan zijnen persoon gehecht is, en zich door de pogingen der onruststokers niet heeft laten misleiden.

— In het koningrijk Hanover hebben een aantal kooplieden en fabrikanten, in een uitgebreid betoog, de vergadering der Staten verzocht, dat men tot de Pruisische vereeniging van tollen en belastingen niet zoude toetreden, doch veeleer deswegens met Oldenburg, Brunswijk en Meckelenburg onderhandelingen aanknoopen.

— Het dagblad van Aken deelt eene bijzondere correspondentie van Lubeck mede, volgens welke deze stad in zeer treurige omstandigheden zoude verkeeren, en door het verval van handel reeds een aanmerkelijk gedeelte harer inwoners had verloren. Men was reeds bedacht geweest, om door het aanleggen eens ijzeren spoorweg van Lubeck naar Hamburg, in dezen nood te voorzien, doch waarschijnlijk zoude eene volkomene vereeniging met Pruissen, het eenige middel zijn om deze, vroeger zoo bloeijende, zeehat en van haren ondergang te redden.

— Uit Berlijn schrijft men van den 14den dezer, dat de noodzakelijkheid, om tusschen Rijn en Maas een observatieleger zamen te trekken, waarvan sedert eenige dagen gesproken werd, ten gevolge van nadere mededeelingen, schijnt te zijn vervallen. (*A. Zeit.*)

DE PROTOCOLLEN VELDTOGT.

Te paard, Rosalin! te paard, huzaren van *Chartres* en van *Nemours!* te paard, kurassiers en dragonders! kanoniers aan uwe stukken! voorwaarts, infanterie! op weg, kaissons en legerwagens, ambulancen en last-dieren, betaalmeesters, opzigters over de levensmiddelen en der posterij, zieken-oppassers, pionniers, op marsch generale staf van Noorderleger! en gij, matrozen, aan de spil! ligt het anker, ontrolt de zeilen, naar de Schelde gestevend! . . . Wel nu! mijn schoon-zoon, wat denkt de buurman te vaan? — schoon-papa, de buurman steekt zoowel met U als met mij den draak. — Foei! de onbeschoftе! hoe, hij is niet bang? — In 't geheel niet. Die lafaard, hij wil maar volstrekt de Antwerpsche Citadel niet overgeven! Nog sterker, hij tart u uit haar te nemen. — Ah! hij tart mij uit! morbleu! wij zullen zien! . . . Dirake! geef acht! halt, aan de spits! koppelt de geweren! ruiterij, stijg af! kanoniers, bergt uwe stukken! matrozen, haalt de zeilen in! — Wat is dat, schoonvader, wat doet gij toch? Zoo ik uwe manoeuvre wel begrijp! . . . — Zij is logiek, mijn vriend, dat de kracht der wapenen op dien stijfhoofdigen man niets vermag, moet ik noodwendig weer tot de protocollen terugkeeren. — Lieve hemel er is niets meer aan te doen, om tot een einde te geraken. — Gij zijt een kind, schoonzoon; neem geduld, en uw fortuin is gemaakt. Lees liever deze nota, die ik aan de heeren van de conferentie zend: » mijne heeren, gij wordt dringend uitgenoodigd, om aan klein militiepje per week van Holland, ten voordeele van België, af te stekken, tot op de zuivere en eenvoudige aanneming der 24 artikelen." He! wat zegt ge schoonzoon? is dat niet verpuffig uitgedacht en veel verkieslijker dan kanonschoten? Laten we ze maar wenschen, dat onze vijand bij zijne weigering volhardt; we zullen er stellig bij winnen. Een millioen, iedere week! ik ken er van watestanden! weet ge wel, schoonzoon, dat zulks aan het eind van 't jaar een aardig commetje tot vertroosting uitmaakt? — Voorzeker, schoonvader, maar de eer! — Welke kinderachtigheid, mijn schoonzoon, is de eer een millioen per week waard? — Maar, als de conferentie uw voorstel verwerpt? — Dan . . . , — Wel nu? — Wel, dan zal ik een beslissenden stap doen; ik zal . . . wat anders voorstellen! (*Lynx.*)

Beurstarief der Effecten, te Amsterdam.

VRIJDAG, 19 October 1832.

		gebl	
Nederlanden, Werkelijke schuld, 2½ pCt.		41	41⅛
Uitgestelde schuld.			
Kansbiljetten.		15⅛	15⅛
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.		69¼ à 69½	69¼
Idem idem. 3¼ pCt.		54¼ à 55	54½
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.		89⅝ à 90	89⅝
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.		95⅝ à 96	96
Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.		77½ à 78	78
Schatkistbiljetten, 6 pCt.		99 à 99⅛	99
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.		85 à 85⅛	85
Frankrijk, inschr. op 't Grootboek 3 pCt.		68 à 68⅛	68
Rusland, Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.		94⅜ à 94½	94½
Bij dezelfde 1822, 5 pCt.		96⅞ à 97⅛	97
Spanje, Certific. Amst., 5 pCt.		48⅝ à 49	48⅝
Dezelfde 3 pCt.		29¼ à 29⅜	29⅜
Uitgestelde schuld.		à	

* * Heden overleed alhier, na eene langduurige ziekte, mijn dierbare Echtgenoot GERRIT SPRUYT, Magazijnmeester bij het Hoofdkwartier, in den ouderdom van ruim 35 jaren, mij nalatende twee kinderen.

's Hertogenbosch, den 17 October 1832.

A. E. SCHLUTER.
Wed. G. SPRUYT.

AMORTISATIE SYNDICAAT.

De Agent van het Domein te *Rozendaal*, zal, op Donderdag 25sten October 1832, ten overstaan van den Heer Burgemeester van *Dinteloord*, ten gemeentens-huize aldaar, des voormiddags precies ten 10 uren, in het openbaar aan den meest en genbiedende, voor den tijd van zes jaren, ingaande te middernacht van den 1sten Januarij 1833

VERPACHTEN:

1°. Het PONTEVEER, genaamd *het Oude Veer*, gelegen over den Steenbergschen Vliet, tegen over de Blaauwe Sluis, voudt de gemeente *Dinteloord*, thans nog in pacht bij L. J. VAN DIS.

2°. Het PONTEVEER, over de rivier de Dintel, gelegen aan Stuivezand, onder Nieuw-Gastel, thans nog in pacht bij G. Bus.

Rozendaal, den 8 October 1832.

De Agent voornoemd,
H. J. WOLDRINGH.

---

* * Een ongehuwd PERSOON vraagt eene goed gemeubileerde VOORKAMER, met *Alkove* of *Slaapkamer*. Adres onder letter A. A. bij de uitgevers dezer.

AANBESTEDING.

der Leverancie van LEVENSMIDDELEN, BRAND- en LICHTSTOFFEN, ten dienste van de Garnizoens Ziekenzaal te *Bergen op-Zoom*.

Krachtens autorisatie van het Departement van Oorlog en onder deszelfs nadere goedkeuring, zal, op den 25sten der loopende maand, aan de minst inschrijvenden, ten behoeve van voormeld Etablissement, worden aanbesteed de Leverancie van:

a. Vleesch.
b. Witbrood. } bij het Ned. pond.
c. Gort en Rijst.
d. Zout, Boter, Kaarsen, Groene Zeep, Bier-Azijn en Patent-Olie. } bij de Ned. kan.
e. Roode Wijn.
f. Bier.
g. Steenkolen bij de 1000 Ned. ponden.
h. Turf bij de 100 stuks.

Alles voor den tijd van 12 maanden, in te gaan met den 1sten Januarij aanstaande, en eindigende met den laatsten December daaraanvolgende.

i. Aardappelen en Wortelen, waarvan de Leverantie een aanvang zal nemen met den 1sten November van het loopende jaar, en eindigen zal, die der Aardappelen met den 15den Julij, en die der Wortelen met den laatsten Mei des volgenden jaars; zullende voor de Leverancie deezer beide artikelen moeten worden ingeschreven, bij het Ned. Mud, en daarbij tevens vermeld het gewigt dezer maat van ieder artikel.

Strekkende, wijders, tot inrigt der gegadigden.

1. Dat de voorwaarden, waarop deze aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, ter lezing, en de monsters van de aan te besteden artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen, in het Bureau van den ondergeteekende.
2. Dat voor de artikelen, welke onder eene en dezelfde letter, hiervoren zijn aangewezen, bij elkander, in een afzonderlijk billet, zal moeten worden ingeschreven, zullende op zoodanige inschrijving, waarbij dit niet in acht genomen, geen regard worden gelagen.
3. Dat de naam, voornamen en woonplaats van den inschrijver, mitsgaders die van zijne borgen, duidelijk zullen moeten worden geschreven.
4. Dat de prijzen der inschrijvingen nauwkeurig in *schrijfletters* en in *Guldens en Cents* en *honderdste gedeelten van Cents* moeten worden uitgedrukt, en dat de billetten, door de inschrijvers zelve, onderteekend moeten zijn.
5. Dat de billetten, behoorlijk op gezegeld papier geschreven, en verzegeld, op het Bureau van de Ziekenzaal bezorgd, en gestoken moeten worden, in de daartoe bestemde gesloten Bus, uiterlijk des middags voor twaalf uren van den dag der aanbesteding, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.
6. Dat alle billetten, welke niet in den verlangden vorm zijn ingerigt, of op ongezegeld papier geschreven, alsmede die, welke eenige bijzondere voorwaarden bevatten, die niet bij het bestek van aanneming zijn vastgesteld, buiten aanmerking gehouden en verworpen zullen worden.
7. Dat van den Wijn en het Bier, door den inschrijver te gelijker tijd, met het billet van inschrijving eene of meer, behoorlijk gedachtstarende proeven zullen moeten worden bezorgd, van de soort en kwaliteit van Wijn en Bier welke de gegadigden aannemt, tegen de, bij het inschrijvings-billet op te geven prijzen, te leveren, en aan welke proeven zal moeten gedacht zijn, een afzonderlijk verzegeld billet, waarin de naam en woonplaats van den inschrijver zal moeten vermeld staan.
8. Dat de inschrijvers en hunne borgen van hunne gegoedheid, tot het behoorlijk volbrengen der leverancien, bewijzen van het Plaatselijk Bestuur zullen moeten overleggen, hetwelk echter dan eerst zal behoeven te geschieden, wanneer het zal gebleken zijn, dat hun de leverantie is toegewezen, en, in welk geval, zij verpligt zullen wezen, binnen 24 uren, nadat hen daarvan zal zijn kennis gegeven, die bewijzen aan de administratie van voormeld Etablissement te bezorgen, daar bij gebreke van dien, over de leveraptie nader zal worden beschikt.

Te Bergen-op-Zoom, den 17 October 1832.

De Majoor fung. Onder-Intendant, belast met het toezigt over voormelde Ziekenzaal.
M. WOLTER.

AANBESTEDING.

der Leverancie van LEVENSMIDDELEN, BRAND- en LICHTSTOFFEN, ten dienste van het Militair Hospitaal te *Gorinchem*.

Krachtens autorisatie van het Departement van Oorlog en onder deszelfs nadere goedkeuring zal, op den 25sten dezer loopende maand, aan de minst inschrijvenden, ten behoeve van voormeld Etablissement, worden aanbesteed de Leverancie, van:

a. Vleesch.
b. Wit en Munit e Brood.
c. Gort en Rijst. } bij het Ned. pond.
d. Zout, Boter, Kaarsen, Groene Zeep, Bier-Azijn en Patent-Olie.
e. Roode Wijn. } bij de Ned. kan.
f. Bier.
g. Steenkolen bij de 1000 Ned. ponden.
h. Turf bij de 100 stuks.

Alles voor den tijd van 12 maanden, in te gaan met den 1sten Januarij aanstaande, en eindigende met den laatsten December daaraanvolgende.

i. Aardappelen en Wortelen, waarvan de Leverantie een aanvang zal nemen met den 1sten November van het loopende jaar, en eindigen zal, die der Aardappelen, met den 15den Julij, en die der Wortelen met den laatsten Mei des volgenden jaars, zullende voor de Leverancie deezer beide artikelen moeten worden ingeschreven, bij het Ned. Mud, en daarbij tevens vermeld, het gewigt dezer maat van ieder artikel.

Strekkende wijders tot inrigt der gegadigden.

1. Dat de voorwaarden, waarop deze aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, ter lezing en monsters van de aan te besteden artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen, in het Bureau van den ondergeteekende.
2. Dat, voor de artikelen, welke onder eene en dezelfde letter, hiervoren zijn aangewezen, bij elkander, in een afzonderlijk billet, zal moeten worden ingeschreven; zullende op zoodanige inschrijving; waarbij dit niet in acht is genomen, geen regard worden gelagen.
3. Dat de naam, voornamen en woonplaats van den inschrijver, mitsgaders die van zijne borgen, duidelijk zullen moeten worden geschreven.
4. Dat de prijzen der inschrijvingen nauwkeurig in *schrijfletters* en in *Guldens en Cents* en *honderdste gedeelten van Cents* moeten worden uitgedrukt, en dat de billetten, door de inschrijvers zelve, onderteekend moeten zijn.
5. Dat de billetten, behoorlijk op gezegeld papier geschreven, en verzegeld, op het Bureau van het Hospitaal bezorgd, en gestoken moeten worden, in de daartoe bestemde gesloten Bus, uiterlijk des middags voor twaalf uren van den dag der aanbesteding, na welk tijdstip geene inschrijvingen meer zullen worden aangenomen.
6. Dat alle billetten, welke niet in den verlangden vorm zijn ingerigt, of op ongezegeld papier geschreven, alsmede die, welke eenige bijzondere voorwaarden bevatten, die niet bij het bestek van aanneming zijn vastgesteld, buiten aanmerking gehouden en verworpen zullen worden.
7. Dat van den Wijn en het Bier, door den inschrijver te gelijker tijd, met het billet van inschrijving eene of meer, behoorlijk gedachtstarende proeven zullen moeten worden bezorgd, van de soort en kwaliteit van Wijn of Bier welke de gegadigden aanneemt, tegen de, bij het inschrijvings-billet op te geven prijzen, te leveren, en aan welke proeven zullen moeten gedacht zijn, een afzonderlijk verzegeld biljet, waarin de naam en woonplaats van den inschrijver zal moeten vermeld staan.
8. Dat de inschrijvers en hunne borgen van hunne gegoedheid, tot het behoorlijk volbrengen der leverancien, bewijzen van het Plaatselijk Bestuur zullen moeten overleggen, hetwelk echter dan eerst zal behoeven te geschieden, wanneer het zal gebleken zijn, dat hun de leverantie is toegewezen, en, in welk geval, zij verpligt zullen wezen, binnen 24 uren, nadat hen daarvan zal zijn kennis gegeven, die bewijzen aan de administratie van voormeld Etablissement te bezorgen, daar bij gebreke van dien, over de leveraptie nader zal worden beschikt.

Te Gorinchem, den 16 October 1832.

De Onder-Luitenant der 1ste Klasse, belast met het toezigt over voormeld Hospitaal.
ENGERING.

's Bosch, bij HOLSE en Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.